

## **Bài 6**

# **TÔN SỰ TRỌNG ĐẠO**

### **I – CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP**

1. Em hiểu thế nào là tôn sư trọng đạo ?

.....

.....

.....

2. Hãy nêu một số biểu hiện của tôn sư trọng đạo và một số biểu hiện trái với tôn sư trọng đạo trong cuộc sống.

.....

.....

.....

3. Vì sao chúng ta phải kính trọng và biết ơn thầy cô giáo ? Học sinh phải làm gì để tỏ lòng kính trọng và biết ơn thầy cô giáo ?

.....

.....

.....

4. Em hãy nhận xét việc thực hiện bổn phận đối với thầy cô giáo của bản thân và của bạn bè.

.....

.....

.....

5. Theo em, thái độ hoặc việc làm nào dưới đây thể hiện tôn sư trọng đạo ?

- A. Chỉ kính trọng, vâng lời thầy cô giáo đang dạy mình.
- B. Thường xuyên nhớ đến và thăm hỏi thầy cô giáo cũ.
- C. Cho rằng quan niệm "một chữ là thầy" nay đã lạc hậu.
- D. Cho rằng không nhất thiết phải làm theo lời dạy bảo của thầy cô giáo.

6. Theo em, những ý kiến nào dưới đây là đúng ?

- A. Phải luôn luôn kính trọng và biết ơn các thầy giáo, cô giáo.
- B. Phải luôn luôn suy nghĩ và có ý kiến giống thầy cô của mình.
- C. Thầy cô giáo không chỉ mang lại kiến thức mà còn dạy dỗ ta nên người.
- D. Người học sinh biết kính trọng và biết ơn thầy cô giáo là người phải thường xuyên thăm hỏi và tặng quà thầy cô giáo.
- E. Làm người học sinh ngoan là đền đáp công lao của thầy cô giáo.
- G. Chỉ cần vâng lời thầy cô khi ở trường, còn về nhà thì cần phải vâng lời cha mẹ.

7. Theo em, những câu ca dao, tục ngữ nào dưới đây nói về tôn sư trọng đạo ?

- A. Không thầy đố làm nên
- B. Ân trả, nghĩa đền
- C. Một chữ là thầy, một ngày là nghĩa
- D. Ăn quả nhớ kẻ trồng cây, ăn khoai nhớ kẻ cho dây mà trồng.
- E. Muốn sang thì bắc cầu kiều, muốn con hay chữ thì yêu kính thầy.
- G. Ăn bát cơm dẻo, nhớ nẻo đường đi.

8. Nhân ngày 20-11, cả lớp tổ chức đi chơi xa một chuyến. Lớp trưởng đề nghị mời cả cô giáo chủ nhiệm đi cùng nhưng các bạn trong lớp không đồng ý vì cho rằng có cô đi cùng mọi người sẽ không được thoải mái tự nhiên, như thế sẽ mất vui.

**Câu hỏi :**

1/ Theo em các bạn nghĩ như vậy có đúng không ? Vì sao ?

2/ Nếu em là lớp trưởng, em sẽ hành động như thế nào ?

9. Cô giáo dạy Văn lớp Nam vừa ốm dậy, mặc dù vậy cô vẫn cố gắng đến lớp dạy học. Máy bạn ngồi ở bàn cuối hôm nay mất trật tự, nói chuyện ồn ào làm cô không thể dạy được. Cô nhắc nhở nhiều lần mà các bạn không nghe.

**Câu hỏi :**

Em suy nghĩ gì về hành vi của máy bạn trong tình huống trên ?

10. Thời gian gần đây Tuấn mãi mê chơi điện tử quên cả chuyện học hành nên thường xuyên bị điểm kém trong lớp. Cô giáo nhiều lần nhắc nhở nhưng Tuấn không thay đổi. Cô đã viết giấy yêu cầu Tuấn mời bố mẹ đến trường để trao đổi về tình hình học tập của Tuấn. Trên đường về Tuấn rất lo lắng và nghĩ thầm "Nếu mời bố mẹ đến thì sao nhỉ, chắc sẽ bị một trận no đòn chứ chả chơi". Đang phân vân

chưa biết nên làm thế nào thì bỗng Tuấn nhìn thấy bác xe ôm ở đầu khu tập thể nhà mình. Tuấn chợt nảy ra một sáng kiến là sẽ nhờ bác giả làm bố mình để đi họp thay, như vậy sẽ tránh được một trận đòn. Tuấn hăm hở chạy lại chỗ bác xe ôm.

**Câu hỏi :**

1/ Theo em, hành động của Tuấn như vậy có đúng không? Vì sao?

2/ Nếu chúng kiến sự việc đó, em sẽ khuyên Tuấn như thế nào?

11. Ngày chủ nhật, Tú và Cẩm đang đi chơi trên đường thì gặp cô giáo cũ. Tú vội dừng lại và lễ phép chào cô, cô mỉm cười dịu dàng chào lại. Khi cô đi khuất, Tú hỏi Cẩm : "Sao cậu không chào cô?". Cẩm nói : "Cô dạy tụi mình cách đây đã mấy năm, chắc là cô chẳng còn nhớ tụi mình nữa đâu".

**Câu hỏi :**

1/ Theo em, suy nghĩ và việc làm của Cẩm như vậy có đúng không? Vì sao?

2/ Em sẽ góp ý gì cho Cẩm?

12. Hà đã tốt nghiệp trường Trung học cơ sở. Gặp lại cô giáo cũ, Hà gọi cô giáo là chị. Có người góp ý, Hà nói : "Chị ấy còn trẻ, vả lại gọi như vậy nó mới thân mật!".

**Câu hỏi :**

Em có đồng ý với cách cư xử của Hà không? Vì sao?

13. Em hãy tìm những câu ca dao, tục ngữ, danh ngôn nói về công ơn của thầy cô giáo, về sự kính trọng và biết ơn thầy cô giáo.

.....  
.....

14. Em hãy viết một đoạn văn ngắn theo chủ đề : "Người thầy giáo (cô giáo) đáng nhớ nhất của em" theo gợi ý : Thầy/cô đã để lại những ấn tượng tốt đẹp gì sâu sắc trong em?

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

## II – TRUYỆN ĐỌC

### Kỉ niệm về cụ giáo Bình

Cây cam trong vườn vào cuối tháng 10 đã chín. Những quả cam căng mọng, tròn to ánh lên màu vàng tươi. Chiều thứ bảy hôm trước, ông bắc ghế chọn cất 20 quả cam to nhất, đẹp nhất, giống cam Giàng nổi tiếng vừa thơm vừa ngọt. Mười quả cam, ông xếp lên hai đĩa to bày lên bàn thờ. Mười quả cam còn lại, ông xếp cẩn thận vào chiếc làn mĩ nghệ, quả cam nào cũng có cuống và hai lá.

Sáng chủ nhật hôm sau, ông gọi hai cháu lại và bảo :

– Cháu Lương ở nhà coi nhà. Có ai đến chơi, cháu thưa là ông đi sang làng Trịnh độ 10 giờ mới về. Còn cháu Quân đi theo ông ; ăn mặc phải tươm tất vào.

Bảy giờ sáng, nắng tháng mười vàng hoe. Ông đi trước, em xách làn cam theo sau. Những năm trước đây, anh Quang còn ở nhà, chỉ có anh mới được đi theo ông khi có việc gì đó. Anh Quang đã vào Đà Nẵng học đại học, đây là lần đầu tiên em được vinh dự đi theo ông. Đến gốc đa làng, vào cái đình bốn góc uốn cong, có hai con nghê đá,... Ông dừng lại nói : hơn 60 năm về trước, ông học với cụ giáo Bình, học trong đình làng đây. Bàn ghế kê bằng cánh cửa. Học thích lắm, vui lắm ! Ông cháu ta sắp vào thăm cụ.

Con trai trưởng cụ giáo Bình hiện là kĩ sư đang công tác ở phòng Nông nghiệp – Nông thôn huyện nhà ra chào và tiếp chuyện ông. Ông bày 10 quả cam lên cái mâm bông sơn son thếp vàng trang trọng đặt lên bàn thờ, rồi thắp hương khấn. Ông nói với bác Lợi :

– Ảnh thấy bị ảm và mờ đi. Có lẽ ta nên chụp lại, phục chế lại, bác Lợi nhỉ.

– Vợ chồng em và các cháu cũng đã bàn định rồi đấy ạ !.. Hết tuần hương, ông lại thắp hương cắm lên bàn thờ, chấp tay vái rồi xin phép bác Lợi, hai ông cháu ra về.

Lúc về, hai ông cháu đi tắt cánh đồng lúa tốt bởi bởi. Ông kể lại một số kỉ niệm về cụ giáo Bình. Ông nói :

– Cụ giáo Bình nghiêm, nhưng không đánh học sinh bao giờ. Hôm nào trời mưa, học trò xa, cụ giữ lại cho ăn cơm, ăn khoai vui lắm. Chũ cụ rất đẹp, dạy môn gì cũng giỏi. Máy bay Mỹ ném bom trường học, cụ là Hiệu trưởng và hai thầy giáo trẻ đã hi sinh vào năm 1971. Ngày mai, 11-11 là giỗ cụ đó. Ông cháu ta hôm nay sang là để thắp hương và dâng cụ mấy trái cam đầu vụ. Nhờ cụ dạy dỗ mà ông mới nên người, mới có gia đình cháu ngày nay.

Em bâng khuâng nghĩ : "Mùa cam sang năm, cháu lại được theo ông sang thăm cụ giáo Bình lần nữa..."

*(Theo Hoàng Trọng Quân)*

**Câu hỏi :**

- 1/ Lòng kính trọng và biết ơn thầy giáo cũ của người ông trong truyện trên thể hiện như thế nào ?
- 2/ Hãy phát biểu cảm nghĩ của em sau khi đọc truyện trên.